

2/1920

D307

17. XII. 1917/1918

List 27.

PRAVI

Tečaj 1.

SLOVÉNEC,

listi

za podučenje naroda.

Cena za celo leto po pošti 2 gold. 20 kr., za pol leta 1 gold. 10 kr.; brez pošte za celo leto 1 gld. 40 kr., za pol leta 50 kr.,

za ene kvatre 30 kr. Posamesni listi po 3 kraje. Naročila prejemajo vse o. k. pošte, v Ljubljani pa založnik.

V poneděljk 2. maliga Serpana 1849.

Vsahnjeno drevo.

Stoji, stoji mi tam polje,
Polje je ravno in široko,
Po polju ravnim pa kdor gré,
Zagleda mi drevo visoko.

Visoko je, košato ní,
In sence hladne več ne dela,
Visoko je, ne zeleni,
Lepota mu je odevetela.

Drevo, drevo ti žalostno,
Kaj te nemilo je zadelo?
Sestrice tvoje vse cveto,
Ti pa si samo odevetelo!

Pomlad je bila, z radostjo
Si njeni sladki zrak zerkalo,
Pomlad je spet, in z žalostjo
Si suho — suho mi ostalo!

Kje listki tvoji zdaj so vsi,
Na kterih so nebeške ptice
V ljubezni, sreči rajski si
Presladke pele veselice.

Kje cvetje tvoje belo je,
Ki slaj nebeški je vlivalo
V oči in serea osrečene,
De osreče se je radovalo?

Kje sad je tvoj, tvoj zlahtni sad?
Brez listkov, cvetja si ostalo,
Sadú vplodila ni pomlad,
De bi v jeseni ga kazalo!

Imelo listke, cvetje, sad
Si ni še senčico košato,
De v nji je vžival sladki hlad
Popotnik. — Bilo si bogato!

In vsahnjeno zdaj tu stojiš,
Od sere vsih blagih milovano,
Pa vsahnjeno še svet učiš,
Od sere vsih blagih milovano:

De, kdor lé vsahne, kakor ti,
Ki nekadaj si sad rodilo,
Svet z mirnim seream zapusti,
In — vleže mirno se v gomilo.

Malavašič.

Zastran prenarédb v deželni in ljudskih šolah.

(Po nemškim iz »Allg. österr. Bürger-Zeitung«.)

Ne more se tajiti, de je naše šolstvo, posebno v nižejših klasih in v šolah na deželi še zlo nagamno. To vé vsak iz lastne skušnje, če se nazaj ozre na leta, ki jih je v šoli preživel, ali če je priložnost imel, nekoliko v šolah na deželi se ozreti, iz kterih imajo naši prihodnji državljani priti, kakor tudi med možmi, kterih vodstvu so izročeni.

Prejšnje čase je bilo resde dovolj, če je znal kmet za silo svoje ime začekati in svoje molitne bukvice brati. Veči omike si tudi zgorej niso želeli. Ako se pa hoče pomlajena ustavna Avstrija in z njo Slovenia kakor Feniks iz pepela stariga razkrušeniga ozidja vzdigniti — ako hoče novo poslopje na edino pravim in terdnim temelju, na dušni kreposti deržavljanov stati — in ako hočemo posebno mi Slovenci bolj in bolj se omikanim narodom približati, se morajo pred vsim in narpervo deželne in ljudstvine šole skozi in skozi predelati in od tal poboljšati. Zakaj te šole nosijo v sebi kal velikosti in mogočnosti, pa tudi razpada deržav, — one položé temeljni kamen prihodnje sreče ali nezgode familij kakor tudi ljudstev. Samo če prava omika tudi narnižejši rede ljudi prešine, če se vsak posamesni svojiga stanu in pomene kakor ud velike celote zavé, po svoji vesti in moči deržavni namen doseči pomaga, samo tadaj bo doversena oblika same iz sebe krepke in edine, po svoji notranji moralni moči kot z orožjem varovane, in zavoljo tega srečne deržave zamogla izgotovljena biti — oblika, ktera je našimu mladimu cesarju pred dušo stala, ko si je ravno tako imenitne kot pomenljive besede v pregovor izvolil: „Viribus unitis“, t. j. z zedinjenimi močmi.

Naš namen ni tukaj od viših šol govoriti, temuč od tako imenovanih trivialnih in normalnih. Pa tudi tukaj nam nej je pripušeno, le nekterih bolj posebnih pogrěšljivost opomniti in pokazati, de je zapoved potrebnosti in časa, v teh rečeh pred ko pred pomagati.

Med nar veči potrebnosti štejemo narpervo vpeljanje uka naturstva v šole, ktero je bilo doslej tako zlo iznemar pušeno.

„Uk naturstva“, pravi Aleksander Humboldt, silno učen Nemec, „je poglavitna potrebnost nazočiga časa, kjer se materialno bogastvo in rasteči blagostan narodov na bolj skerbno porabljenje naturnih darov in naturnih moči opera. Šplosni pogled na stan današnje Evrope uči, de mora o neenakim boju sveta ali o daljnim opotavljanju narodno bogastvo se potrebama pomanjšati in poslednjič miniti. Le resno oživljenje kemiških, matematiških in naturstvinih ukov bo od te strane prihajočimu zlegu v okom prišlo“.

In res je to. Vidi se, de narodi sčasama obožajo, kateri so v občni obertni delavnosti, v rabi mehanike in tehniške kemije, v skerbni izvolitvi in obdelovanju naturnih snutkov (Stoffe) zadej ostali, pri kateri niso vsi redi ljudstva od ljubezni do take delavnosti vžgani.

In obožati morajo tudi tim več, ako sosedne deržave, pri katerih so vednosti in obertnijske umetnosti v živi vzajemnosti in kakor pomlajene dalje stopajo. Tudi tukaj je moč in stvareča krepost v umnosti narodovi, v tisti pravi narodovi omiki, ktera od zdolej izhaja in enakomerno vse rede obseže. Raste in pade z njo.

De je pa mogoče, ljubezin in marljivost za naturstvo v ljudstvu obuditi, prepričanje njegove cene in koristnosti živo ohraniti — in posebno ljubezin do tistih delov naturstvinih vednost, ktere nesredkama obertnijsko pridnost zbujujejo, tečno oži-

viti, je treba, de se ta uk že v zgodnji mladosti začne, t. j. de se naturstvo že v prvih šolah začne učiti.

(Dalje sledi.)

Zgodovina kolere *).

Aziatiška kolera (medljudstvena bljuvodriska, *cholera morbus, indica*) je bolezen, ki je v iztočni Indii v Azii, v deželah med raztoki reke Gangesa doma. Pervi verjetni popis te bolezni, ki je znan, imamo od nekiga zdravnika Curtisa, ki je v letu 1782 v Cejlonu in Madrasu v Azii vračil, in po lastni skušnji to bolezen popisal, brez de bi bil njeniga medljudstviniga prikazanja kaj opomnil. Ne rečemo pa s tem, de ta bolezen ni starejši, ampak le, de je njeni popis tega zdravnika prvi, kateri se z njeno nazočo obliko slaga. Že grški zdravnik Hipokrat se poslužil besede Cholera **), in razloči dvojno: vlažno kolero in suho. S prvo je izpraznjenje života združeno, z drugo pa so vetrovi. Ne govori pa nič bolj natanjko ne od une ne od te, kakošno naturo de ima in kakosna de je. V ravno taki pomeni najdemo to besedo pri Celsusu in Galenu, pa noben teh dveh ne opomni njeniga medljudstviniga razširjanja, in znaminja njune kolere so razne od današnje. Curtisovo delo je prišlo v letu 1810 na svetlo, tadaj 7 let pred prvim prikazanjem te bolezni na Bengalskim. Prikazala se je namreč 19. veliciga Serpana 1817 v mestu Jesori na reki Gangesu. Ta dan je bil angleški zdravnik, Dr. Robert Tyler od nekiga domačiga zdravnika k prvemu bolniku na kolero poklican. Mislili so sploh, de je bolniku bilo zavdano, in poklicali so ga tudi drugi dan v sodnijo. Pa 20. dan imenovana mesca povejo Indiani, de je v tistim predmestju v Isori blizo 10 ljudi za ravno to boleznijo umerlo, in še 7 družih drugje, in de še več tako bolnih leži. To je jasno pokazalo, de je tukaj s silno hudo medljudstveno boleznijo opraviti. Takrat je po veliki vročini nenavadno dolgo deževalo. Proti začetku Kimovca je prišla bolezen v mesto Kalikuta in od ondi se je razširila v 15 mescih po vsi izhodnji Indii do blizo rudečiga morja. Od leta 1817 do 1821 se je zdaj tu sim. zdaj tje obernila in je tako celo Indijo prehodila in prišla do mej rusovskega cesarstva, kjer je ob krajih reke Volge popotovaje 12. Kimovca 1823 v mestu Astrakanu se oglasila, v letu 1829 do Kronograda prišla in v letu 1831 mesca Kimovca se je v Moskvi in v okolici vgnjezdila, desiravno je bil vojaški kordon narejen in desiravno je bilo včasih do 35. stopnje mraza. Tukaj je do Sušca 1832 divjala. Iz Moskve, njeniga vira, se je razdelila v svojim hodn na tri kraje: proti severju v Arhangeljsko mesto mesca veliciga Serpana 1831, na Poljsko za rusovskimi armadami in v mescu Roznika 1831 v rusovsko stolno mesto Petrograd.

*) Iz nemškega: »Die orientalische Cholera etc.« von Jakob Regenhart, Doctor der Medicin etc. — Wien 1849.

**) Cholera, kolera iz grškega *χολή* želč, in *ρῶς* točem, se stakam.

Koj po bitvi pri Inganii se je na Poljskim 10. maliga Travnja pokazala, je šla v Varšovo, razširjaje se ob cestah in vodah proti Dunaju, poprej še v Galiciji in na Ogerskim nemilo morivši. Na Dunaju se je začela v letu 1831 mesca veliciga Serpana, in Kimovca 1832 na Pruskim. V tem letu so jo tudi na Francozkim, in sicer v Parizu in Kalêsu ob enim času poskusili. Do leta 1835 ni bilo nič slišati od nje. Tim močnejše je pa to leto v Genovi in Firenci, 1835 v Napoli, 1837 v Rimu in na otoku Malti začela vladati.

Slovenske dežele je v letu 1836 obiskala, in kako se je tu, posebno v Ljubljani obnašala, je še preveč v spominju, kakor de bi bilo obširnjšiga popisovanja treba.

Tudi čez morje je svoje črne roke stegnila, in sicer v Anglio v letu 1830. V Ameriki so jo Kvebečani v Rožniku 1832, Novojorčani 1833 imeli, in od todi se je proti jugu do Meksike razširila. V Kozopersku 1837 je prišla v Algerio in v Kimovcu v Bono v Afriki.

Obiskala je tadaj štiri dele svetá: Azio, Evropo, Ameriko in Afriko. Po tej dobi je počasi zgínila in ljudje so upali, de bo njeno prvo obiskanje dovolj. Pa pričejočnost nas je nasprotnosti prepričala.

V Azii in namreč v Indii se je zopet v letu 1846 med ljudmi z noviga začela in se je še tisto leto v Perzio razširila. Začela se je ravno tako, nič menj močno kot prvi pot, in je dossegla v letu 1847 evropejsko Rusijo. V letih 1847 in 1848 je že obiskala severne glavne mesta Petrograd, Moskvo, Berlin, Hamburg, Lvov v Galiciji, v kateri deželi je ta kuga 9 kresij napadla, v katerih je med 11.500 bolniki 3050 njih v mescu Kozopersku 1848 umerlo; v južnih večih mestih se je v Carigradu, Bukarestu, Jasi, Odesi pokazala in ob Donavi gredoča tudi Pešto, Budo, Požun in Dunaj obiskala. Še celo v Terstu se je na barkah primerilo, de so posamesni ljudje za njo umerli in bojé se, de bi tudi tega mesta ne zadela.

Poslednji čas so jo vidili na Českim v Pragu in v mnogih krajih na Nemskim. Slovenskih dežel se je doslej še ogibala, razun par krajev na Štajarskim. *)

(Konec sledi.)

Besede o pravim času in na pravim mestu.

(Konec.)

Slovenski narod je pot nastopil, po kateri zna in mora omiko doseči, ktere mu je treba, de družbnik velike evropejske družine ostane. Ne sme pa samo polovice hodá delati; čversto in pogumno mora koračiti. De mu bo pa to mogoče, mu je treba:

1. Dobrih, današnji dobi primerjenih narodnih šol;
2. v narodnih šolah dobrih šolskih pomočkov, namreč učnikov in bukev. Dobre učnike imeti pa ni mogoče, če se ne

*) Glej dopis iz Celja na zadnji strani.

bo pri njihni volitvi ne samo na dobre šolske liste ampak tudi na izbistreno glavo in blago serce gledalo. Kar šolske bukve utiče, nas pamet obhaja, de bi bilo boljši možé, ki so se s šolstvom v resnici in duhu pečali, odbrati in jih njim izdelati dati, pa ne enimu samimu to delo prepustiti. Ker bodo pa nove šolske bukve v slovenskim jeziku pisane, bi bilo dobro: bukve za začetne šole v narečju spisati, ktero bi bilo mladosti vsaciga kraja umevno, une za srednje šole v slovenskim kniževnim jeziku izdelati. Kniževni jezik pa bi si mogli še le odločiti in v ta namen narečje zvoliti, v katerim je nar več in nar boljših bukev pisanih. Eno jezikoslovsko pravilo bi moglo biti vsacimu sveto pravilo in kmalo bi se ediniga slovenskiga narečja veselili, in ne imeli bi toliko narečij, kolikor pisavcov. Te bukve bi pa mogle biti v čistoslovenskim jeziku, kolikor je mogoče, pisane; in še le v vikših šolah nej bi se jezikoslovje družih Slovanov učilo. Dalje je treba

3. vsak tiskopis v časopisih po pravici in resnici pretresati in razsojevati in ga obširno razglaševati;

4. de se kupčevavci z bukvami in njih založniki vsih slovenskih mest poprijaznijó, eden družiga podperajo in za razpošiljanje bukev skerbé, in

5. de se v vsakim slovenskim mestu vsaj en kupčevavec bukev zaloge in prodajstva slovanskih bukev vsih narodov loti. Če se mu začetkama ravno ne obeta preobilo sadú, mu sčasama gotovo ne bo odšel. Kolikor veči bo z narodno omiko vzajemnost vsih narodov, toliko veči bo tudi materielna hasen med njimi rastla. Če je vsacimu kupčevavcu z bukvami v večih mestih mogoče, angleške, francozke, španjolske, laške bukve v prodajstvo dobivati, ga gotovo ne bo nič težje stalo, tudi rusovskih, českih, poljskih, serbskih itd. dobivati.

Malavašič.

Slovstvo.

Abecednica za slovenske učence na dešeli. Za I. leto. — Spisal Gregor Somer, učitelj. — V Celovci, natisnil in na prodaj ima Janez Leon. 1849.

Majhne v dvanajst stopinj razdeljene bukvice so za mladost, ki prvo pot v šolo stopi, in reči moramo, de so tudi za lep namen skozi in skozi pripravne. Gospod učitelj Somer se je pokazal s tem delcam umniga djanjskiga možá in ravno tako tudi verliga Slovenca, ki je s slovenskim jezikom dobro znan. Le tu in tam naletimo še na kak pregrešek zoper slovnico, kteriga se bo pa gosp. Somer v drugim natisu gotovo ognil. Kakor v večdel vsih na Koroškim in na Štajarskim natisnjenih slovenskih bukvah najdemo tudi v tej Abecednici končni glasnik v srednjim spolu za soglasniki č, ž, š, j, itd., o namest e; postavim: Ruđečo lice terdno zdravje na znanje daje, namestó: rudočc lice. Sloveščina v teh bukvicah je sicer čista, beseda dobro vezana in prijetna. —

Nekoliko pripovedk od Rojenic.

Stanko Vraz piše v svojih Glasih iz Dubrave Žerovinske, katerih smo v poslednjim listu opomnili, to le od Rojenic (ali ajdovskih deklic, belih žen): Pripovedovala mi je v Bledu stara Gorenka, de je bil neki kmet dobro znan z eno tako ženo, ktera mu je svetovala, de nej gre v hudi uri bob saditi, kar on tudi stori. Malo potem poženejo iz tega, glej čudo! mesto boba same jele, ktere v kratkim času tako visoke zrastejo, de se je začelo vse sosedstvo čuditi in smejati nad tem divjim bobam. Pa kmet se razserdi in razjezi tako močno, de vzame sekiro in poseka to čudno bilje. Ali glej drugo čudo! Ko je ktera teh jel posekana, se vsuje iz stebela sam debel bob, in to tako obilno, de mu ga je to leto več obrodilo, kakor vsimu sosesstvu, ki se je smejalo. —

V Žilski dolini na Koroškem pripovedujejo, de je neka bela žena neki proso plejoči ženi vse latovje populila in zopet napak, t. j. mesto korenja verhove v zemljo posodila. Kmet se nad tem zlo začudi ter meni, de bo vse preč. Kadar pa pride čas žetve, ga toliko nažanje, kolikor ga dve leti našel ni. —

Pravijo, de so babe, ki so kopale neko nekeršeno še dete, slišale, ko je Rojenica iz eniga kota sobe tiho rekla, de bo to dete velik kradljivec. Koj se znajde ena izmed teh bab, ktera se loti opravila, de ozdravi dete te gerde strasti, izreže mu namreč izpod palca majhno žilico, ktera, ko jo prinesejo k novorojenčku, koj začne igrati, skakati in zvijati se.

Razne novice.

Dunajske novine pišejo: Nenadno obiskanje našiga vitežkiga cesarja v bolenišnici pri sv. Marksu ni samo tistim, kterim je veljalo, ampak vsim Dunajčanam serce visoko povzdignilo.

Posamesnosti tega obiskanja so ravno toliko pričevanja ljudoljubnosti kakor poguma mladiga cesarja. Noben strah zdaj gospodarijoče kolere ni nazaj deržal blaziga kneza, vse sobe obiskati in se vsih obstoječih naprav prepričati.

Posebno milostnost je skazal cesar ondi ležečim ranjenim vojakam. Popraševal je posamesne, kako se imajo, in to vsaciga v njegovim jeziku. Govoril je poljsko, madžarsko, laško in česko. Vse to so bliskoma v soseski zvedili, in kose je cesar zopet v svoj voz vsedel, se je ljudstva vse černo nabralo in Bog živi cesarja! ni bilo ne konca ne kraja. Cesarjev voz so s cveticami ovenčali in v polni pomeni besede toliko cvetic va-nj nametali, de so njih Veličastvo komaj kje sedeti imeli. Mestujani in vojaki, ki v tej bolenišnici po bratovsko živé, so se zjokali nad prihodam in blagim vedenjem cesarjevim in tisti večer je bil praznik veselja za vse.

Slovstvine drobtinice.

* Ministerstvo pravstva je sklenilo, kolikor je mogoče enako-lično pravniško terminologijo za Avstrianske Slavjane sestaviti in v ta namen bo ministerstvo zbor vsih slavjanskih predstavljavcov napravilo in k njemu

tudi iz vsake slavjanske dežele eniga v rečeh, ki so pri tem potrebne, najdeniga vradnika poklicalo. Te terminologie se bo mogel potem vsak predstavljavec terdno držati.

* Gospod profesor Robida je svoje naravoslovje v slovenskim jeziku dogotovil in gosp. Blazniku v natis poslal. Proti koncu velikiga Serpana, misli gosp. profesor, bo natis dokončan. Naroča se na to imenitno delo ali pri gosp. profesorju samimu ali pa pri gosp. Blazniku. Čez 36 kr. ne bo veljalo.

* V Ljubljani se je 10. Rožnika opoldne več učenih mož v muzeumu zbralo, da bi se v naturslovstvih rečeh pogovarjali. Našimu muzeumu kakor tudi mestu bi bilo velika čast, če bi družbniki muzeumske družbe tudi v djanju svoje vednosti v naturslovstvu v prid domovine in slovstva razodevali in po natusu na znanje dajali. Naš muzeum je bogat in pripraven za učeliše v naturslovstvu; žali Bog, da je doslej samo oči bolj kakor serca in glave pasel!

* „Slovenija“, po nji „Novice“ in zdaj „illirisches Blatt“ šibajo po zasluženju puhlo učenost prof. R. . . , kateri si ni nič manjši reči namenil, kakor imé Slovenec, slovenski narod itd. za vselej zatreti. Radi bi vedili, ali ta silno učeni gospod stvarnik „der Sturmnoten“ tudi slovenski jezik svoje učence uči ali ne?! — Slisali smo une dni, da neki drug tovarš tega gospoda prefosorja uči slovensko slovnico, in ne uči je samo, ampak jo še kritizira, brez da bi znal več — kot po slovensko hruške peči!

Iz Ljubljane.

* „Novice“ so že undan govorile oistre pa resnične besede od neke zamaknjene deklice na Gori pri Ložkim potoku. V listu 26. v pogovorih vredništva gospod vrednik zopet zastran taciš bolnikov in sleparij, ki se večdel z njimi vganjajo, govori.

* 40 goldinarjev zgubiti je menj škoda kakor 5000. Tega pa neka kupčevavka z žitom v Ljubljani ni hotla verjeti, dokler ni skušla. Potopila se ji je namreč ladja z žitom. Opominjana je bila poprej, žito in ladjo zavarovati. Ni hotla dati 40 gld. za zavarovanje in prišla je ob 5000 gld.

Zgodovinske drobtinice.

Da se v vojskah mnogoterih zvijač poslužijo, je že tako stara reč, kakor so vojske stare, in prebrisani um je že dosti čez gorjé ali blagor celih narodov, dežel in posamesnih mest razsodil. Znana je zvijača Gregov v Trojanski vojski več sto let pred Kristusovim rojstvom, ki so silno veliciga leseniga konja Trojancam podarili, v katerim konju je bilo pa polno vojakov, kateri so, ko je bil lesen konj v sredi mesta Troje postavljen, z orožjem iz njega planili in mesto osvojili. Enako zvijačo beremo tudi v zgodovini šestnajstiga stoletja v mestu Sisku. Potem ko so v letu 1594 kristjani to mesto Turkam odvzeli, je bil Zagrebški kapitelj dolgo njegov gospodar. Čez nekoliko let je cesar to mesto od imenovaniga kapiteljna za-se terjal; ker mu ga pa niso hotli dati, so ga cesarski s to le zvijačo v svojo oblast dobili.

Vojaški hranovodja (Proviantmeister) je namreč v lajтах moko po Savi iz Zagreba v Sisek pošiljal. Zmislil si je tadaj enkrat zvijačo, mesto z moko lajte z oboroženimi vojaki napolniti in pošlje jih po Savi v Sisek, kamor so srečno prikermeli. Ko jih v mesto pripravijo, veržejo vojaki dna z lajt in poskačejo z orožjem v rokah iz njih, premagajo straže, obstopijo vrata terdnjave in pokličejo še druge cesarske, ki so blizu mesta šotorili. Ti urno pritečejo, izženejo kapiteljske vojake iz terdnjave in osvojijo Sisek.

Pa, desiravno je bilo mesto za dve leti z vsim obilno preskerbdjeno, so ga vunder čez dve leti kapiteljnu zopet nazaj dali. R.....

Dopis iz Celja 25. Rožnika.

Kar ste v 25. listu Praviga Slovenca od nesrečne kolere povedali, je prav dobro razloženo; podane imenitne uke, kakó kolere se varovati tudi jez poterdim, ker sim to bolezn 1832 na Dunaji in 1836 na Krajskim vidil in vračil.

Ta črna gostinja se Vam še le bliža, pri nas na Štajerskim je žel Novica je žalostna, pa žali Bog, resnična.

Pred nekimi dnevi so v tukajšno vojaško bolenišnico štirji vojaki, ki so s transportam prišli, nesrečno kolero seboj privlekli, ter tudi za njo umerli. Pa hvala Bogu, v mestu ta bolezen se ni nobeniga napadla.

Eno uro od Celja, blizu laškiga terga (Tüffer) je majhen kraj z imenom Modrič; tje so laški železničarji, ki so od gore Simering pripotovali, tudi kolero seboj privlekli. Te dni jih je bilo 12 na tej bolezn bolnih, kterih sta 2 umerla.

Bog nas še od te nadloge odreši!

J. Š.

Oglasi vredništva.

Vsim p. n. gospodam prejemnikom damo, ker smo pritožbe zaslišali, na znanje, de nihče in tudi nobena c. k. pošta nima pravice plačilo za zavitke (Couverte) terjati.

Častitim vredništvam slovanskih časopisov, kteri imajo voljo svoje časopise zamenjati, ponudimo uljudno svoj časopis odslej v Vredništvo.

Oglas založnika.

Po mnogoterim nagovarjanju sim sklenil, kupčevavstvo z vsakterimi slovanskimi slovstvinimi deli prevzeti, in vsaktere slovanske tiskopise, koj ko jih dobim, častitim prijetlam zadevniga slovstva po časopis naznaniti. De se pa vsako naročilo pospeši, prosim vsaciga gospoda, kteri bukev iz tega ali uniga narečja dobiti želi, mi napis zadevnih bukev, mesto zaloge in založnika razločno pisano v moji bukvarnici oddati. — Priporočim tudi s tem uljudno svojo bukvarnico, svoje muzikalie in svoje izposojno bukvše, kakor tudi razne fortepiane, kterih imam več na prodaj in za posoditi.

Janez Giontini.

Založnik: J. Giontini. — Odgovorni vrednik: Fr. Malavašič.

Natiskar J. Blaznik v Ljubljani.